

EMO'DA KADIN ŞUBE BAŞKANI OLMAK

Gülhan Gürler
EMO İzmir Şubesi

Ev hanımı bir anne ve öğretmen bir babanın 4 çocuğunun en büyüğü olarak, 1967 Mayıs'ında Divriği'de dünyaya gelmişim. Babamın tayinleri nedeniyle hiç bir okulu başladığım ilde bitiremedim. Guleman, Elazığ, İzmir ve Tokat'ta ilk, orta ve lise eğitimimi tamamlayıp, 1990 senesinde Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümünden mezun oldum. 1991'de Tunceli PTT Başmüdürlüğü'nde başlayan memuriyet hayatıma Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı İzmir Bölge Müdürlüğü'nde devam ediyorum. Kendileri de elektrik elektronik mühendisi olan, 1 kız 1 erkek 2 çocuklu, dünya tatlısı bir kız torun sahibi bekar bir anneyim. Bir yarışmanın başlangıcında sunucu, "işin en zor kısmı kendini birkaç cümle ile anlat denilen yerdir" derdi, o kısmı atlattığımıza göre, yılda bir kez çıkarmaya çalıştığımız "EMO Kadın Bülteni" için üstlendiğim "EMO'da Kadın Şube Başkanı Olmak" üzerine bir şeyler yazabilirim...

Mühendislik mesleği çoğu zaman teknik yönü ağır basan, mesafeli bir alan olarak tanımlansa da, örgütlü yapı içinde edindiğimiz deneyimler mesleğin esas gücünün dayanışma, ortak akıl ve birbirimizin yükünü hafifletmekten geçtiğini açıkça göstermektedir. Kendi adıma söylemem gerekirse, EMO Kadın Mühendisler Komisyonu ile başlayıp TMMOB İzmir İKK Kadın Çalışma Grubu ile devam ettirmeye çalıştığım kadın çalışmaları, benim için bu dayanışma kültürünün en önemli taşıyıcısı olmuştur.

Meslekte 35 yılı geride bırakan bir mühendis olarak, kadın kimliğim ve annelik deneyimimle şekillenen mesleki yolculuğuma, meslek odamızın Şube Başkanı olarak devam ederken, bir sorun yaşayıp-yaşamadığımı kendime sorduğumda; toplumun her kesimindeki kadınlar gibi, iş hayatımız, sosyal hayatımız ve gerek toplumsal yaşamımızda,

gerekse meslek odalarımızdaki çalışmalarımızda karşılaştığımız sorunları, sıkıntıları, çözüm üretme kabiliyetimiz, dayanma gücümüz, kadın olmak farkındalığımızla değiştirip, geliştirdiğimizi söyleyebiliriz.

Odamız TMMOB içinde, üye sayısı açısından 4. sırada yer almakta, üyelerimizin %13' ü kadınlardan oluşmaktadır. İlgili bölümlerde öğrenim gören kadın öğrencilerin de aynı oranda olduğu ve bunların da ilk mezununun 1925 yılında olmasına rağmen bu oranın değişmemesi, mesleğimizin hâlâ toplumda “erkeklerle özgü” bir meslek olarak değerlendirildiğinin kanıtıdır. Bu algıyı kıran kadın meslektaşlarımız ise üniversite öğrenimlerinde, daha sonra stajlarında ve nihayet meslek hayatlarında kadın olmalarından kaynaklı birçok zorlukla karşılaşmaktadır. Mesleğimizin bazı uygulama alanlarında kadın meslektaşlar tercih edilmezken, ücretin görece düşük olduğu alanlarda ise tercih edildiklerini görmekteyiz.

Meslek seçimi, hayatımızın akışını belirleyen önemli bir tercihtir. Yaptığımız bu tercih ile çalışma koşullarımızı da zamanla öğreniyor ve kendimizi hazırlıyoruz, kabul ediyoruz. Ancak karşımıza çıkan bizi en fazla zorlayan engel, cinsiyet şartının koşul veya öncelikli olduğu taleplerdir. Günümüzde bile genel anlayış, mühendisliğin “erkeklerle özgü” bir meslek olduğudur. Bu anlayış, meslek tercihinde, üniversitede eğitiminde, iş arayışında ya da çalışma alanı seçerken birçok kadın mühendisin önünde bir engel oluşturmuştur. Belki de bu engel, birçok kadın öğrencinin mesleğimizi tercih etmemesine de sebep olmuştur.

Her şeye rağmen, bu toplumsal cinsiyet eşitsizliği engelini aşan kadın mühendisler; matematik ve fen bilimlerine olan yatkınlıkları, bilimsel yetkinlikleri, eğitim başarıları, araştırma merakları ve çalışma hayatında karşılaşılabilecekleri zorlukları aşabilme becerileriyle, mesleğin her alanında kendilerini var etmeyi başarmışlardır. Bugün birçok kadın mühendis; şantiyeden ofise kadar farklı çalışma biçimlerinde yer alarak görünür olmuş, örnek ve öncü konuma gelmiştir.

Meslek örgütümüz Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin (TMMOB) 705 bini aşkın üyesinin %24'ü kadın üyedir. Bu oran bile, gerek TMMOB'de, gerek odamızda kadınların yönetim ve temsiliyet oranlarına yansımamıştır. Kadın meslektaşlarımız karar ve yetki mekanizmalarında yer almamakta, dolayısıyla kendilerine özgü sorun ve durumlar göz ardı edilerek, kendileri adına erkekler karar vermektedir.

TMMOB'de ve bağlı Odalarında kadın üyelerin Oda çalışmalarına aktif katılması, yönetim ve karar mekanizmalarında eşit temsiliyetle yer almalarının sağlanması, kadınlara yönelik her türlü ayrımcılıkla mücadelede söylem ve eylem geliştirilmesi sadece kadın çalışmaları ile başarılabilir. Kadın için hayatı eşit kılabilmek adına eşitsizliğin yarattığı tüm yüklerin meslek alanımıza düşen kısmını engellemek, aşmak ya da farkındalık yaratmak için bu işi yapan kadınlar olarak sorumlu olduğumuzu biliyoruz. Katılımcı, şeffaf ve dayanışmacı bir oda kültürünü güçlendirmek, kadınların mesleki ve yönetsel süreçlerde daha fazla yer almasını sağlamak bu nedenle büyük önem taşımaktadır. Ve bunu başarmak için çıkılan yolda, bazen fark edilmeyen önyargılarla, bazen alışılmış seslerin gölgesinde konuşmaya çalışmakla; bazen de görünmez bir “deneyim hiyerarşisi”nin kadınların sözünü hafiflettiğini görmekle mücadele ediyoruz. Ama örgütlü olmanın anlamı tam da burada ortaya çıkıyor: Birlikte güçlenmek, birbirimize alan açmak ve her seferinde daha eşitlikçi bir zemini yeniden inşa etmek.

Çağdaş, eşitlikçi, özgür, demokratik, sanayileşmiş ve kalkınmış bir Türkiye'ye ulaşma yolunda TMMOB'de kadın ve erkek eşit bir şekilde, yan yana yaşamın her alanını paylaşmak, birlikte üretmek, birlikte paylaşmak anlayışı ile çalışma ve çabalarımız devam edecektir. Kadın mühendislerin mücadelesi bireysel değil; kolektif bir emeğin ürünüdür. Bu kolektif emeğin bir parçası olmaktan ve Odamızın eşitlikçi geleceğine katkı sunmaktan onur duyuyorum.